

specifikace: V případě požadavku na náhradu nákladů, které měly vzniknout žalobci jako účastníku smlouvy na stavební práce, které jsou nadlimitními veřejnými zakázkami, v důsledku porušení povinnosti žalovaným jako druhým účastníkem takové smlouvy, je dána věcná příslušnost krajských soudů ve smyslu § 9 odst. 2 písm. o) občanského soudního řádu.

§ 9 odst. 2 písm. o) o. s. ř.

Ncp 13/2022

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného ve věci

žalobkyně: **Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze**, IČO 60461071
sídlem náměstí Jana Palacha 80/3, 116 93 Praha 1
zastoupená advokátem Mgr. Bc. Tomášem Hodyssem
sídlem Lochotínská 1108/18, 301 00 Plzeň

proti
žalované: **Metrostav a.s.**, IČO 00014915
sídlem Koželužská 2450/4, 180 00 Praha 8
zastoupená advokátem Jiřím Hřídelem
sídlem Fráni Šrámka 136, 397 01 Písek

o zaplacení částky 74 781 753,40 Kč s příslušenstvím,

vedené u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. 7 C 187/2021, o určení věcné příslušnosti,

takto:

I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Městskému soudu v Praze.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Obvodního soudu pro Prahu 8 (dále jen „předkládající soud“) dne 16. 7. 2021, a to ve znění jejího doplnění a připuštěné změny (formou usnesení předkládajícího soudu ze dne 9. 11. 2021, č. j. 7 C 187/2021-352), domáhá po žalované zaplacení celkově částky 74 781 753,40 Kč s (blíže specifikovaným) příslušenstvím, a to z titulu újem na jmění (dílčích škod), které měly žalobkyni vzniknout v souvislosti s prováděním příslušného stavebního díla („Dostavba, vestavba a přestavba objektu Mikulandská na inovační, technologické a výzkumné vzdělávací centrum Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze“), a to žalovanou jako zhotovitelkou, na základě smlouvy o dílo (dále jen „Smlouva“), v níž měla žalobkyně vystupovat jako objednatelka. Žalobkyně předně uplatnila nárok na náhradu nákladů, jež měly být spojeny s odstraněním příslušné havárie - za kterou (podle obsahu doplnění žaloby podáním žalobkyně datovaným k 29.

9. 2021) má nést odpovědnost v občanskoprávní rovině žalovaná, „a to jako odpovědnost smluvní ve smyslu § 2913 NOZ“ - v rozsahu částky 50 919 524,90 Kč, dále nárok na náhradu nákladů za služby třetí osoby za dobu po uplynutí smluvní doby pro zhotovení stavby podle Smlouvy ve výši 18 707 918, 90 Kč s příslušenstvím, rovněž nárok na náhradu nákladů za zpracování projektové dokumentace pro stav vyvolaný příslušnou havárií v rozsahu částky 3 593 409,60 Kč s příslušenstvím, a ve zbylém rozsahu požadovaného plnění, dílčí nároky na náhradu nákladů na vypracování znaleckých posudků, jež si měla žalobkyně opatřit v přímé souvislosti s příslušnou havárií. K podpoře svých tvrzení, a to jako přílohu žaloby, žalobkyně předložila (mimo jiné) Smlouvu, z níž se (mimo jiné) podává, že předmětem plnění - a zároveň veřejné zakázky - je zhotovení příslušného stavebního díla, a to za cenu bez DPH ve výši 420 766 593 Kč a s 21 % DPH ve výši 509 127 578 Kč.

2. Předkládající soud předložil věc zdejšímu soudu jako soudu nadřízenému (dále jen „nadřízený soud“) podle § 104a odst. 2 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), bez dalšího s tím, že žalovaná vznesla námitku nedostatku věcné příslušnosti soudu.
3. Žalovaná námitku podle § 104a odst. 5 o. s. ř. odůvodnila, a to s odkazem na ustanovení § 9 odst. 2 písm. o) o. s. ř., tím, že žalobkyně je veřejným zadavatelem a Smlouvu se žalovanou uzavřela na základě výsledku zadávacího řízení na příslušné stavební dílo, jež mělo být zahájeno dne 28. 9. 2017 s přepokládanou hodnotou zakázky 291 700 000 Kč; jak vyplývá již ze Smlouvy přiložené žalobkyní k žalobě, hodnota stavebních prací, jež byla sjednána mezi žalobkyní a žalovanou jako vítězem zadávacího řízení, činila 420 766 593 Kč bez DPH, a proto hodnota zakázky přesahuje finanční limit stanovený příslušným prováděcím předpisem pro nadlimitní veřejnou zakázku na stavební práce.
4. Žalobkyně v rámci svého vyjádření k příslušné námitce žalované vyslovila přesvědčení, že k projednání a rozhodnutí věci jsou příslušné okresní soudy, konkrétně předkládající soud, když odpovědnostní závazek žalované za škodu způsobenou žalobkyní je závazkem deliktním, vycházejícím i z norem občanského práva, a nikoli jen „čistě ze smlouvy o dílo na stavební práce ve smyslu ust. § 9 odst. 1 písm. o)“ o. s. ř., neboť žalobou je požadována náhrada škody, která vznikla porušením smluvních ujednání, ale i zákonných ustanovení. K podpoře svého závěru o věcné příslušnosti okresních soudů žalobkyně odkázala na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 8. 2018, sp. zn. 25 Cdo 4835/2017, s tím, že „Nejvyšší soud zde zajisté řešil poněkud odlišnou situaci, a to tvrzený vznik škody před uzavřením smlouvy o dílo, respektive škodní jednání před uzavřením smlouvy o dílo“. Závěrem svého vyjádření žalobkyně konstatovala, že „žalovaná, které je předmětný případ požadavku na náhradu škody zajisté znám, prosazuje příslušnost krajského soudu“, což je „ovšem poněkud rozporné za situace, kdy žalovaná současně tvrdí, že to byla žalobkyně, kdo jednal nesprávně či protiprávně, a to ve fázi předprojektové a projektové přípravy stavby a projektové, resp. zadávací dokumentace“.
5. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
6. Podle § 9 odst. 2 písm. o) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech ze smluv na stavební práce, které jsou nadlimitními veřejnými zakázkami, včetně dodávek nezbytných k provedení těchto smluv.
7. Jak se z odstavce 1. odůvodnění podává, žalobkyně žalobou v tomto řízení uplatňuje proti žalované řadu dílčích peněžitých nároků, a to z titulu náhrady dílčích nákladů (škod), jež měly žalobkyní vzniknout v souvislosti s realizací příslušného stavebního díla podle Smlouvy žalovanou, respektive v důsledku havárie, k níž mělo dojít v rámci provádění takového díla a za níž má být odpovědná právě žalovaná. Výlučně takové vymezení předmětu sporu žalobkyní je přitom určující pro stanovení věcné příslušnosti soudu v tomto sporném občanském soudním řízení (k uvedené problematice v obecné rovině viz například usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 2. 2012, sp. zn.

I. ÚS 3348/10), a proto je z hlediska rozhodnutí nadřízeného soudu ve smyslu § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. bezpředmětná ta část argumentace žalobkyně (v jejím vyjádření k námitce žalované), jež se odkazuje na meritorní obrannou argumentaci žalované v tomto řízení (viz poslední věta odstavce 4. odůvodnění shora).

8. Jak se dále z odstavce 1. odůvodnění podává, žalobkyně k podpoře svých žalobních tvrzení k důkazu připojila znění Smlouvy, ze které je jednoznačně seznatelné, že předmětem plnění žalované podle Smlouvy byly stavební práce, které byly i předmětem příslušné veřejné zakázky, jež svou hodnotou podstatně převyšuje finanční limit stanovený příslušným prováděcím předpisem (§ 4 nařízení vlády č. 172/2016 Sb.) ve smyslu § 25 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.
9. Otázkou pak zůstává, zda nároky uplatněné žalobkyní v tomto řízení - a to jako nároky na náhradu škod, které měly žalobkyni vzniknout v důsledku příslušné havárie, k níž mělo dojít v rámci provádění příslušného stavebního díla podle Smlouvy žalovanou při jejím zavinění - lze vztáhnout pod dikci ustanovení § 9 odst. 2 písm. o) o. s. ř..
10. Jak fakticky dovodil Vrchní soud v Olomouci ve svém usnesení ze dne 14. 1. 2020, sp. zn. Ncp 327/2020 (které je - a to stejně jako celá řada dalších rozhodnutí vztahujících se k dotčené procesní problematice - veřejnosti volně přístupné na internetu pod adresou: <https://www.justice.cz/web/vrchni-soud-v-praze/>), v případě požadavku na náhradu nákladů, jež měly vzniknout účastníku smlouvy na stavební práce, které jsou nadlimitními veřejnými zakázkami, v důsledku porušení povinnosti druhým účastníkem, je dána věcná příslušnost krajských soudů ve smyslu § 9 odst. 2 písm. o) o. s. ř..
11. Vzhledem k tomu, že věc posuzovaná v tomto řízení se v podstatných znacích shoduje s věcí posuzovanou Vrchním soudem v Olomouci ve zmíněném usnesení sp. zn. Ncp 327/2020, přičemž takový výklad je konformní i se základním interpretačním pravidlem, které formuloval Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 13. 4. 2016, sp. zn. 31 Cdo 4848/2014, pro účely výkladu pravidel věcné příslušnosti soudů v občanském soudním řízení - totiž že: „vymezení věcné příslušnosti soudů podle povahy věci odráží zejména složitost věcí (jejich typovou, skutkovou a právní obtížnost), zvláštnosti hmotněprávní úpravy (potřebu užší specializace při projednávání a rozhodování určitého typu sporů), zvláštnosti procesní úpravy (vyžadující také určitou míru specializace)“ - nelze, než uzavřít, že rovněž v této věci je dána věcná příslušnost krajských soudů ve smyslu § 9 odst. 2 písm. o) o. s. ř. Na uvedeném závěru nemůže ničeho změnit ani odkaz žalobkyně na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 4835/2017, a to již jen proto, že takové rozhodnutí se týká typově nesrovnatelné věci (s věcí posuzovanou v tomto řízení).
12. S ohledem na vše shora uvedené rozhodl nadřízený soud pod bodem I. výroku, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni příslušné krajské soudy (§ 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř.), přičemž - pod bodem II. výroku - současně uvedl konkrétní soud, kterému bude věc po právní moci usnesení postoupena (§ 104a odst. 6 část věty před středníkem o. s. ř.); rozhodnutím pod bodem II. výroku tohoto usnesení však není dotčeno ustanovení § 105 o. s. ř. (§ 104a odst. 6 část věty za středníkem o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 6. ledna 2022

JUDr. František Kučera
předseda senátu